

Actiunea Catolica Romana

Roma - Anul XII

Tribuna libera pentru unirea Bisericilor fundata in 1955 de
CONSTANTIN DRAGAN

Junie 1967 - N. 130

ECUMENISMUL IN ACTIUNE

Numeroase au fost în ultimul timp inițiativele care au dat un impuls nou ecumenismului. Dela « dialogul la distanță » se trece acum la o adevărată colaborare « pe teren » pentru căutarea a tot ceea ce unește, a tot ceea ce poate constitui un element de înțelegere reciprocă și un prilej de

acțiune comună pentru refacerea unității creștine.

Vom semnala cititorilor noștri inițiativele și evenimentele care în ultimele săptămâni au deschis noi orizonturi de speranță aceluia care identifică unitatea creștină cu însuși viitorul Bisericii, cu supraviețuirea ei în lume.

teresează probleme de fond, ca de pildă Sfintele Taine pe care ortodocșii le au în comun cu Biserica catolică, în timp ce protestanții nu le au. De aici deosebirea pe care o face Biserica catolică atunci când își întemeiază dialogul cu « frații despărțiți » din Răsărit pe principii și acceptări cu totul deosebite de acelea care caracterizează dialogul și raporturile ei cu « despărțiții » din Occident).

Conciliul protestanților din America — a anunțat rev. Williams — va lucra în același spirit ca și Conciliul Bisericii catolice. Rev. Williams a invitat toate celelalte confesiuni să « realizeze ideea ecumenică », adică ideea celei mai mari unități cu purtina, ca semn de adeziune la Evanghelie. Ecumenismul e de altfel, « o inițiativă protestantă, mult mai mult decât catolică ».

Consiliul Mondial al Bisericilor e

o « federație » exemplară din punct de vedere ecumenic: cuprinde aproape toate confesiunile creștine din lume, cu excepția celei catolice și a câtorva Biserici ortodoxe. Secretarul său general, doct. Visser't Hoof, a fost de curând premiat, în Germania, împreună cu Cardinalul Bea, tocmai ca merit al unirii religioase.

« Fermentul de înnoire — a spus rev. Williams — nu se oprește azi la hotarele confesionale. În acest ferment putem recunoaște acțiunea Spiritului care ne invită să considerăm obligația înnoirii comune ca pe o chemare adresată tuturor ».

Dacă va fi convocat, Conciliul protestant va trebui să înfrunte multe piedici. Va creia tensiuni și va da loc la multe conflicte, dar dacă vom fi dispuși să înfruntăm împreună aceste greutăți de prevăzut, Biserica va renaște, pentru a-și împlini misiunea ».

desen de Guercino - 1591 - 1666

Un Episcop protestant invita toate Bisericile sa se uneasca sub conducerea Papii

În catedrala episcopaliană de la San Francisco, episcopul C. Kilmer Myers, capul spiritual a circa 103 mii de creștini protestanți, a lansat un apel pentru unirea tuturor creștinilor.

Intr-una din predicile sale duminicale Episcopul Kilmer a invitat pe toți creștinii să se unească sub conducerea Papii « ca centru văzut al acestei unități ».

« Procedând în felul acesta — a declarat Episcopul în fața unei mulțimi de 3.500 credincioși care țineau catedrala și care au urmărit cuvintele sale cu atenția încordată — nu vrem să spunem că trebuie să ne rărim la picioarele Papii pentru a implora iertare ».

Problema unității a fost însă pusă de însuși Christos în centrul mesajului său de dragoste, și atât anglicanii cât și protestanții trebuie să mediteze asupra raporturilor lor cu Papa și să recunoască în el pe Păstorul întregii familii creștine ».

Episcopul protestant a admis, apoi, că predica sa atinge un subiect arzător și în jurul căruia s'au avut atâtea polemici, dar a afirmat că « tocmai în momentul acesta Dumnezeu cere Bisericii sale să sune trâmbița pentru unirea tuturor popoarelor pământului ».

« Conciliul Vatican II — a spus — și însuși Papa, au făcut răspunzătoare de desmembrarea Bisericii toate comunitățile creștine. Biserica romano-catolică acceptă partea sa de vină în această desmembrare. Dar și noi trebuie să ne recunoaștem vina chiar dacă deseori suntem foarte puțin dispuși să o facem ». « Avem nevoie de un Sfânt Părinte, — a spus Myers. Avem nevoie de un tată care să poată vorbi și mărturisă pentru întreaga omenire. Avem nevoie de cineva care să spună, ca principal păstor întru Christos, că întreaga comunitate creștină trebuie să-și exercite puterea pentru a pune capăt războaielor și conflictelor ».

Astăzi — a continuat Episcopul — nu ne putem gândi la o unire a creștinilor fără papalitate ».

Episcopul protestant a invitat apoi pe Papă să se consulte, « în spiritul dragostei » cu Arhiepiscopul de Canterbury și cu Capii Consiliului Mondial al Bisericilor, pentru ca creștinătatea să poată avansa în această direcție fundamentală a unității: « Să facem în așa fel încât principiul acesta al cărmuirii religioase unice să fie stabilit. Amănuntele vor putea fi elaborate de « politicienii » Bisericii și de experții lor în dreptul canonic, de acum și până la sfârșitul veacurilor... În felul acesta li se va da ceva de lucru ».

În cursul conferinței de presă ținută după lansarea apelului, Episcopul Myers și-a afirmat convingerea că cuvintele sale vor da loc la multe polemici.

La întrebarea dacă apelul său îi va face pe catolici mai protestanți și pe protestanți mai catolici, a răspuns: « Li va face pe toți mai catolici ».

« Accasta înseamnă — a întrebant ziarist — că toți oamenii, creștini sau nu, trebuie să intre în această concepție a domniei voastre despre unitate? Chiar și evreii? »

« Chiar și evreii — a răspuns Episcopul Kilmer — de oarece sunt frații noștri ». Myers a declarat că a meditat asupra temei predicii sale timp de trei ani și că s'a decis în sfârșit să o înfrunte fiindcă « aceasta e momentul ».

Predica a făcut enormă impresie în rândurile ascultătorilor, pentru forța și accentul de absoțută sinceritate cu care a fost pronunțată.

A asistat la neașteptatul și în adevăr senzaționalul eveniment și un observator al arhiepiscopiei catolice de la San Francisco, Mgr. John Scanlon.

Întrebat de ziaristi ce crede despre apelul lansat de capul comunității episcopaliene din California, Mgr. Scanlon a spus că predica aceasta « prezintă un apel istoric pentru unitatea creștină și ea atare trebuie să aibă un răspuns bine gândit și semnificativ ».

O primă reacție negativă s'a avut dela rev. Richard Emrich, capul Bisericii episcopaliene din Michigan.

Arhiepiscopul ortodox al Bisericii din Creta in vizita la Papa

Paul VI a primit în audiență pe arhiepiscopul ortodox al Bisericii din Creta, Eugeniu, pe mitropolitul de Ierapetra, Philoteos, și pe arhimandritul Photios, care au venit să exprime Sfântului Scaun recunoștința pentru restituirea moaștelor Sfântului Titus Bisericii din Creta și pentru a prezenta Sfântului Părinte « cordialele salutări personale » ale Patriarhului ecumenic Atenagora, sub a cărui jurisdicție se află și Biserica din Creta. După audiență, care a durat aproape o jumătate de oră, Papa a dăruit oaspeților săi câte o cruce pectorală și volume conținând constituțiile și declarațiile Conciliului Vatican II.

Delegația ortodoxă, care fusese întovărășită în Vatican de secretarul secției orientale a Secretariatului pentru Unitatea creștinilor, Păr. Duprey, a oferit Papii o medalie comemorativă a transportării moaștelor Sfântului Titus la Creta, și un triptic pictat anume, care reproduce, în stil bizantin, pe Christos cu Maica Domnului și cu Sf. Titus.

Reprezentanții Bisericii ortodoxe din Creta au plecat apoi la Florența, unde au luat parte la celebrarea ritului Euharisticii, și de acolo la Veneția, pentru a mulțumi Cardinalului Patriarh Urbani pentru restituirea moaștelor întemeietorului Bisericii lor.

Noul Primate al Bisericii din Grecia e favorabil dialogului cu catolicii

Intr'un lung discurs pronunțat cu ocazia sfințirii sale ca Arhiepiscop al Atenei și Primate al Bisericii din Grecia, Jeronymos Kotsonis a spus privitor la dialogul cu catolicii și cu celelalte confesiuni, că înțelegere și reia dialogul și să înceapă o examinare atentă a problemei unioniste, în colaborare cu celelalte Biserici autocefale.

Noul Primate a pus totuși unele condiții la această reluare a raporturilor cu Biserica romano-catolică: « Deosebirile de dogmă — a spus — vor rămâne încă mult timp, dar un spirit de dragoste și de respect reciproc vor trebui să domnească în contactele cu celelalte religii ».

Nici un fel de proselitism nu trebuie să turbure acest dialog al nostru cu celelalte confesiuni ».

Opinia generală în Grecia — spuneau ziaristi italieni prezenți la Atena în zilele Joviturii de Stat, când, după depunerea Patriarhului Chrisostomos, a fost ales Primate al Bisericii grecești Jeronymos — e convingătoare că urmașul lui Chrisostomos nu se va alina cu atitudinea ostilă față de Biserica latină, care a caracterizat păstorirea fostului Primate.

Fără să mai recapitulăm inițiativele bătrânului Patriarh și furihunda sa reacție la întâlnirea ecumenică de la Ierusalim dintre Paul VI și Patriarhul Atenagora, reacție de altfel aspru criticată de presa elenică, amintim că nu mai puțin decât cu patru luni înainte de depunerea sa, Chrisostomos atacase în mod violent atitudinea « filo-romană » a Patriarhului Atenagora pe care, într-o întrunire a Sinodului, îl critica pe motiv că « vrea să aservească ortodoxia papatului, și că încearcă să lovească de moarte Biserica ortodoxă promovând acțiuni îndrăznești în favoarea unirii ».

În cursul aceleiași întruniri sinodale s'ar fi avut — dupăările de seamă apărute în presa elenică —

amenințări de schismă, adică de despărțire a Bisericii grecești de Patriarhul ecumenic. Totul din cauza procețatei vizite în Vatican a Patriarhului Atenagora. Doi mitropoliți ar fi cerut atunci o acțiune imediată « pentru a ridica poporul înmotriva călătoriei Patriarhului la Roma ».

Intr'o enciclică a sa, citită în toate bisericile cu ocazia sărbătorii ortodoxiei, Chrisostomos, fără să abordeze direct chestiunea unirii cu catolicii, atrăgea atenția credincioșilor că « unii bandiți încearcă să îndepărteze ortodoxia de tradițiile ei ».

Făcea ecou cuvintelor sale atitudinea câtorva teologi tradiționaliști, printre care Tomadakis de la Universitatea din Atena, care, într'un articol publicat de ziarul « Estia », insinua cu multă șiretenie, că toate Bisericele din spatele cortinei, controlate politic de guvernele respective, ar refuza cu siguranță să-l urmeze pe Patriarh și pe eventuale alte Biserici autocefale în inițiativele lor de apropiere de Roma. În cazul acesta ele ar putea să promoveze o despărțire, prezentându-se apoi ca apărătoare și protectoare unice ale acelei părți a ortodoxiei care refuză o întâlnire cu Roma.

« Nu e desigur o moștenire ușoară aceea de care a avut parte noul Primate al Greciei — comenta corespondentul dela Atena al unui ziar din Sud. Jeronymos își dă totuși seama că insistând într'o politică de izolare a Bisericii grecești ar crea dificultăți considerabile programului de înnoire și de colaborare cu Occidentul catolic și protestant, colaborare indispensabilă pentru neutralizarea presiunii comuniste interne care, este, deși nu se vede ». Om simplu și cucernic, trăit mulți ani într'o « chilie » mișucă din care a fost « smuls » pentru a fi « dat » o înscărunare deosebit de grea într'un moment de înmăntări « că acela pe care îl traversează azi Grecia și ortodoxia în general, Jeronymos ar înclina poate mai mult

la un riguros respect al tradiției decât la inovațiile și « deschiderile ecumenice », care în anii din urmă au caracterizat atitudinea multora dintre Bisericele autocefale răsăritene. El nu poate însă împiedeca noul curs al « politicii religioase » cu o încăpățanată abținere de la dialogul pentru reapproprierea Bisericii, fără să-și atragă neîncrederea și ostilitatea opiniei publice, cum s'a întâmplat cu predecesorul său. Și opinia publică, într'o țară din punct de vedere religios « monocoloră », e sinonimul masei credincioșilor: e vocea Bisericii vii.

O delegație a Bisericii ortodoxe din Creta la Florența

După cinceci de ani, adică dela Conciliul Ecumenic din Florența, în care s'a realizat unirea Bisericii catolice cu Bisericele ortodoxe din Răsărit, — unire efemeră, dar care pentru Biserica ortodoxă română avea valoarea și semnificația unei confirmări a voinței românilor de a rămâne uniți cu Roma, de care nici un act oficial nu i-a proclamat niciodată « despărțiți » — doi prelați orientali au revenit în catedrala din Florența pentru a participa, împreună cu clerul și cu credincioșii din « Orașul crinului » la ritul divin pentru celebrarea solemnă a Tainei euharistice, « Corpus Domini ».

Această evocare a Conciliului unirii — seria « Oficiului Vaticanului » « L'Osservatore Romano » comentând evenimentul — a fost subliniata de omagiu adus de delegația ortodoxă întovărășită de Cardinalul Arhiepiscop al Florenței, Florit, la mormântul din Santa Maria Novella al Patriarhului Iosif, care a fost unul din principalii făuritori ai aceluși Conciliu și care, în numele Bisericii Orientale, a iscălit Bula de unire ».

Delegația ortodoxă fusese invitată de Cardinalul Florit să se oprească la Florența la întorcerea sa dela Roma unde a fost primită în audiență de Papă.

Sosiți la Florența în preajma amiezii, prelații ortodocși, întovărășiți de subsecretarul Secretariatului pentru Unirea Creștină, Părintele Duprey, au fost primiți de Cardinalul Arhiepiscop, cu care s'au întreținut într'o lungă și cordială convorbire, în cursul căreia au fost evocate momente din istoria Bisericii Cretai.

Protestanții americani convoaca un Conciliu

Secretarul general al Bisericilor din America, rev. Collin Williams, a lansat o propunere pentru convocarea unui Conciliu și în sânul protestantismului american. Conciliul acesta s'ar limita la confesiunile din Statele Unite, dar cu toate acestea ar fi vorba de o marcă întrunire, capabilă să lămurască și să aprofundeze chestiunile de fond și criteriile de mărturie creștină cele mai răspunzătoare așteptărilor și speranțelor americanului de azi.

Unitatea pe care Conciliul protestant speră să o realizeze privește zece confesiuni diferite, și cuprinde 25 milioane de creștini. Cât despre « înnoirea » Bisericii, aceasta e una din problemele cele mai adânc simțite în sânul tuturor Bisericilor. Cea catolică a dat exemplul, privind cu umiltate și curaj la propriul ei trecut și prezent, pentru a se pregăti mai evanghelic la răspunderile viitorului. Paul VI a cerut răspicat iertare, în plin Conciliu, « fraților despărțiți », adică ne-catolicilor și tuturor oamenilor, pentru toate câte n'au fost realizate și pentru « scandalurile » fiilor Bisericii, de ieri și de azi. Concepția de unitate comportă,

pentru rev. Williams, o concepție de înnoire. Cu cât familia creștină e mai puțin compactă și mai despărțită, cu cât mai profund e sensul și nevoia de unitate, cu atât se face mai urgent angajamentul de înnoire a spiritului și a structurilor, pentru a pune caracterul evanghelic original ca bază a unui dialog și a unui angajament comun de a fi uniți. Trebuie să se țină seamă, apoi, că « nici o confesiune protestantă nu e separată de alta prin deosebiri dogmatice atât de adânci și de imposibil de depășit ca cele care dimpotrivă despart Biserica catolică de Bisericile protestante și ortodoxe ». (N.R. Afirmatia aceasta a rev. Williams ar merita o punere la punct a problemei « deosebirilor dogmatice » dintre Biserica catolică și celelalte Biserici creștine. Ne limităm deocamdată să amintim cititorilor noștri că deosebirile acestea există numai între Biserica romano-catolică și Bisericile protestante, ca de altfel între Biserica ortodoxă și comunitățile născute din Reforma. Într-o Biserica catolică și cea ortodoxă divergențele dogmatice se limitează la chestiuni de simplă interpretare, cum ar fi problema teologică « Filioque », și nu in-

Ecumenismul in actiune

(Urmeaza de la pag. 1)

Intemeiata de Titus, discipolul Sfântului Apostol Pavel care a fost primul episcop al insulei, Biserica din Creta e menționată de mai multe ori în Noul Testament, în special în Serisoarea Sfântului Pavel către Titus. Delegația ortodoxă venise la Roma tocmai pentru a mulțumi Papii pentru restituirea capului Sfântului Titus Bisericii din Creta.

Alte subiecte discutate de Cardinalul Florit cu oaspeții săi au fost, cum precizează comunicatul vizitei, problemele unității creștine și perspectivele realizării depline a acestei unități.

Înainte de a se duce la Dom pentru a asista la celebrarea solemnă a Euharistiei, membrii delegației au iscat registrul oaspeților de onoare deschis cu autograful Papii cu ocazia vizitei sale la Florența în noaptea Crăciunului.

La cererea Cardinalului Florenței Arhiepiscopul Eugeniu al Cretei a făcut următoarea declarație:

«Intalnirea aceasta cu Biserica florentină e, ca celelalte inițiative în curs între Biserica Romană-Catolică și Biserica Orientală, desigur inspirată de Duhul Sfânt.

Suntem fericiți să participăm la această mișcare ecumenică, iar acum că ne aflăm la Florența tocmai în ziua sărbătorii Euharistiei și că ne putem închina la mormântul Patriarhului Iosif.

Sărbătoarea Euharistiei e profund simțită de ortodocși ca și de catolici, de oarece dacă între noi există deja o unire în rugăciune, în dragoste și în sentimente, noi aspirăm cu toții la unirea prezisă ce se va realiza în-

tr-o zi prin celebrarea în comun a Euharistiei; adică atunci când ne vom împărtăși cu toții cu același Trup și cu același Sânge al lui Christos.

Dorim de asemeni să ne exprimăm recunoștința față de Sfântul Părinte pentru primirea atât de cordială și de frățească de care ne-a făcut parte, față de Cardinalii și de Episcopii întâlniți la Roma, și mai ales față de Secretariatul pentru Unitatea Creștinilor care ne-a copleșit cu atâtea atenții și dragoste.

Conciliul Vatican a fost urmărit cu mult interes de Bisericile noastre din Răsărit; așa cum documentele și Enciclicile lui Paul VI sunt citite cu viu interes la noi. Vrem să subliniem în special că Enciclica «Populorum Progressio» a fost împărtășită din plin de noi toți.

Patriarhul Atenagora, sub a cărui jurisdicție sa află și Biserica din Creta, s'a făcut de altfel interpret al acestui sentiment comun, cu un mesaj adresat Sanctității Sale Paul VI.

Să ne rugăm, așadar, și să lucrăm în spiritul dragostei evanghelice, pentru a grăbi ziua comuniunii unice.

La rândul său Cardinalul Florit a declarat:

«Efortul de a realiza unitatea trebuie să se întemeieze pe năzuința Bisericilor noastre de a ajunge la desăvârșirea spirituală a membrilor lor și la un studiu în comun al teologiei; noi trebuie mai ales să trăim, în adâncime, elementele fundamentale ale vieții bisericesti pe care amândouă Bisericile le posedă.

În felul acesta se va ajunge la o convergență fără învinși și fără învingători, la unitatea pe care o voia Christos, adică la o unitate pătrunsă de sentimentul dragostei».

Patriarhul ortodox al Ciliciei, Khoren I în vizita la Papa

Patriarhul Khoren I, Capul suprem al Bisericii ortodoxe armene din Liban, a venit la Roma pentru a se întâlni cu Papa.

Vizita, care avea caracter oficial, a fost în centrul atenției presei italiene. Oficiul Vaticanului «L'Osservatore Romano» a închinat evenimentului întreaga primă pagină a ediției din 10 Mai, publicând textele integrale ale cuvântărilor pronunțate de cei doi Capi de Biserică în cursul ritului religios oficiat în Capela Sixtină.

În discursul său Patriarhul ortodox a trasat istoria Bisericii armene, relevând opera desfășurată de această comunitate creștină pe teren ecumenic.

«Noi suntem fericiți — a spus Patriarhul Khoren — să aducem Sanctității Voastre un salut de dragoste și urările cele mai sincere pentru o fericită și rodnică reușită a eforturilor Sanctității Voastre în serviciul slavei Tatălui nostru comun.

Ne asociem Sanctității Voastre și tuturor Capilor Bisericilor creștine în rugăciunea fierbinte pe care o înălțăm cu toții celui de sus pentruca El să se îndure să restabilească legătura comuniunii spirituale în sufletele tuturor creștinilor, și pentru ca prin acțiunea harului său să pregătească spiritele pentru o mai bună înțelegere reciprocă, conducându-i pe toți oamnenii la unitate și la mărturia comună în dragoste și în adevăr, pentru slava lui Dumnezeu și pentru fericirea tuturor oamenilor întru împlinirea împărăției lui Christos pe pământ».

În cuvântarea de răspuns adresată oaspetelui său, Papa a subliniat în special problema reînnoirii tuturor creștinilor în Biserica unică voită de Christos.

Papa a amintit apoi contactele stabilite între Biserica Romei și Biserica armeană, contacte intensificate în ultimul timp, în urma trimiterii a doi observatori ai Bisericii ortodoxe armene la Conciliul Vatican II.

Contactele acestea — a subliniat Paul VI — «au rădăcini adânci în istorie și constituie, pentru unii ca și pentru alții, o realitate prețioasă. Ele sunt în același timp bogate în promisiuni și în învățături».

«Bogate în promisiuni, de oarece ele alimentează în sufletele noastre dorința și urarea de a vedea restabilită între noi, în mod sigur și durabil, o comuniune deplină în dragostea trăită și în credința profesată».

Nu numai dorința exprimată de Christos ne împune să tindem la restabilirea acestei comuniuni perfecte; ea ne este cerută de Sfânta Euharistie pe care o celebrăm amândoi».

Amintirile acestea — a continuat

Papa — sunt totodată o lecție; ele trebuie să ne învețe și să ne ajute să evităm tot ceea ce împiedecă ca încercările din trecut de a refăce unitatea să-și ajungă deplin scopul.

Papa a citat apoi din textul decretului asupra ecumenismului o normă prețioasă, care merită să fie amintită:

«Pentru a restabili sau a apăra comuniunea și unitatea, e necesar să nu se impună nimic care să nu fie cu adevărat necesar». Necesarul acesta e «o dragoste fără prefăcătorie, e identitatea credinței, e supunerea față de o ordine esențială voită de Christos pentru Biserica sa».

După ceremonia religioasă din Capela Sixtină, care a fost o lungă rugăciune în comun, Patriarhul a avut o convorbire de 45 minute cu Papa, în biblioteca pontificală.

Programul vizitei la Roma a Capului suprem al Bisericii armene din Liban a continuat cu alte întrevederi cu exponenți ai Bisericii catolice și ai comunității armene din Italia.

Un «Normativ Ecumenic» pentru aplicarea practica a directivelor Decretului asupra ecumenismului

Intr-o conferință de presă la care au asistat numeroși ziariști acreditați în Vatican, Secretarul general al Secretariatului pentru Unirea Creștinilor, Mgr. Willebrands, a ilustrat conținutul Normativului Ecumenic (Directorio Ecumenico) pentru aplicarea practică a directivelor ecumenice date de Conciliul Vatican II.

După o scurtă istorie a documentului, care a fost elaborat de Secretariatul pentru Unirea Creștinilor (la cererea unui grup de episcopi și pentru o mai bună înțelegere a celor stabilite de Decretul conciliar asupra ecumenismului, Mgr. Willebrands a examinat punctele principale ale acestui «Directorio» (noi îi vom spune însă afirmativ) care începe cu următoarea afirmație:

«Grija refacerii unității creștine privește întreaga Biserică, adică atât pe credincioșii cât și pe păstori ei, și pe fiecare în măsura virtuților sale».

Documentul, care consistă din 63 articole și a fost conceput ca «serviciu la sfânta cauză a reconcilierii tuturor creștinilor», atrage în primul rând atenția asupra «prudenței» care trebuie să presideze o acțiune ecumenică cu adevărat eficace».

«În materie de ecumenism — a citat Mgr. Willebrands din introducerea Normativului — e necesară, din partea păstorilor, o mare prudență, pentru ca mișcarea ecumenică să nu rămână dăunată și credințioșii să nu fie induși în eroare de un fals irenism sau indiferentism. Si mai departe»:

«Această prudență păstorească va fi cu atât mai eficace cu cât mai vastă și mai solidă va fi pregătirea credincioșilor asupra doctrinei și a tradiției autentice, atât a Bisericii catolice cât și a Bisericilor sau comunităților despărțite. Eventualele primejdii și daune spirituale pot fi mai ușor evitate printr-o cunoaștere exactă a doctrinelor și tradițiilor decât printr-o atitudine de falsă teamă de «accepta dispozițiile Conciliului în legătură cu înnoirea Bisericii, dispoziții pe care Vaticanul II le-a considerat necesare pentru realizarea acestei înnoiri. Mișcarea ecumenică începe tocmai de la această acțiune, prin care Biserica exprimă, în mod deplin și perfect, adevărul și sfințenia ce i-au fost transmise de Isus Christos».

Mgr. Willebrands a rezumat în patru «puncte» problemele examinate de acest Normativ Ecumenic. Ele sunt: 1) organizarea activității ecumenice la nivel diecezan și regional; 2) dispoziții privitoare la botez (în special la botezul «sub condiție») și la profesiunea de credință a adulților; 3) rugăciunea pentru unitate recitată de catolici între ei sau de catolici împreună cu «frații despărțiți»; 4) alte forme de rugăciune în comun, în special așa numita «comuniție în sacris» a catolicilor cu ortodocșii și cu protestanții.

Documentul face o deosebire netă între «despărțiții orientali» și cei occidentali. Tema aceasta e amplu tratată în paragrafele rezervate «comunicărilor spirituale», care documentează o atitudine mai încrezătoare și mai deschisă a Bisericii catolice față de Bisericile răsăritene decât față de Bisericile despărțite din Apus, în majoritate protestante.

Deosebită atenție dă acest document ecumenic ritului religios al sărbătorilor între catolici și a-catolici, și «Liturgiei cuvântului», care precedă ritul euharistic. Predica, de pildă, nu poate fi pronunțată de un creștin «despărțit», așa cum unui catolic nu-i este îngăduit să celebreze «sfânta Cină» sau «cultul Cuvântului», în uz în multe din Bisericile despărțite orientale.

În celebrarea Euharistiei, expresie comună a credinței și a comuniunii, trebuie să se evite orice inițiativă care ar putea produce confuzie; numai în felul acesta Euharistia va contribui real la refacerea unității între toți creștinii.

Rugăciunea în comun — a subliniat Mgr. Willebrands — e totdeauna recomandabilă; ea însă devine cu atât mai indicată când se referă la «solicitări comune», ca pacea, calamitățile naturale sau alte împrejurări speciale.

Cum spuneam, documentul insistă asupra afinităților de doctrină și de organizație eclesială dintre Biserica romano-catolică și Biserica ortodoxă.

Deși despărțite, Bisericile orientale au în comun cu Biserica catolică Sfintele Taine și mai ales, în virtutea succesiunii apostolice, Preoția și Euharistia, prin care rămân încă unite cu noi.

O anumită comunicare întru cele sfinte cu aceste Biserici, în împrejurări potrivite și cu aprobarea autorității bisericesti, e nu numai posibilă dar recomandabilă.

«În toate aceste concesi de «comuniție în spiritualibus» documentul recomandă un regim de «legitimă reciprocitate», pentru a se evita dintr-o parte și din cealaltă, orice hănuială de «prozelitism». Un spirit de «bunăvoință reciprocă și de dragoste» trebuie să inspire această participare comună la bunurile spirituale comune pe care se întemeiază Biserica; chiar dacă această bunăvoință și această dragoste e circumscrisă în limite pentru moment destul de restrânse, ea trebuie să ducă la un progres sănătos al bunei înțelegeri între creștini.

«Se recomandă, așadar, dialogul și consultările asupra acestei teme, între autoritățile locale și teritoriale, și autoritățile bisericesti ale altor comunități».

Incheiem această prezentare, forțat eliptică, a Normativului Ecumenic semnalând cititorilor noștri o altă activitate ecumenică: aceea a «Grupului mixt» compus din reprezentanți ai Consiliului Mondial al Bisericilor și din exponenți ai Bisericii catolice. «Grupul mixt» s'a întrunit de curând în sesiune — a șasea dela întemeierea lui, în 1965 — la Ariccia, în apropierea Romei.

Temă principală a discuțiilor a fost «căutarea unor mijloace noi pentru dezvoltarea cooperării Bisericilor la o acțiune ecumenică mai dinamică decât până acum».

«Natură dialogului ecumenic» și «rolul Bisericilor în lume» au fost deasemenea teme asupra cărora s'a discutat la Ariccia.

A fost propusă intensificarea schimburilor de experți în domeniul activităților asistențiale, al dreptății economice, al dezvoltării sociale și economice, al poliției internaționale și al păcii mondiale.

Papa cere ca Ierusalimul sa fie declarat «oras deschis»

Locurile Sfinte, de unde s'a iradiat în veacuri mesajul de pace și de dragoste al lui Christos, sunt astăzi teatrul unui conflict ale cărui dimensiuni cresc din oră în oră, amenințând să degeneze într'un război apocaliptic de distrugere a omenirii.

În fața acestei situații Sfântul Părinte a adresat Secretarului General al Națiunilor Unite, U Thant, un mesaj în care cere, în numele întregii lumi creștine, ca «în eventualitatea agravării situației», Ierusalimul să fie declarat oraș deschis și inviolabil. Această pentru «caracterul sacru și sfânt» al orașului.

«Suntem profund îndurerăți și preocupați de desfășurarea evenimentelor din Orientul Mijlociu» — scrie Papa.

În timp ce implorăm îndurarea cerească să cruțe regiunile acelea și lumea întreagă de distrugere și de suferințe, Noi vă rugăm să faceți tot ce vă stă în putere pentru ca Organizația Națiunilor Unite să isbutească să oprească conflictul.

În numele creștinătății exprimăm apoi speranța ca în nefasta eventualitate a unei agravări a situației — lucru care nădăjdăuim d'ici tot sufletul să nu se întâmple — Ierusalimul să fie declarat, pentru caracterul său sfânt și sacru, oraș deschis și inviolabil».

Același e și conținutul apelurilor adresate de Papă guvernului Israelului și al Republicilor Arabe Unite.

De asemeni Cardinalul Secretar de Stat, Amleto Cicognani, a adresat te-

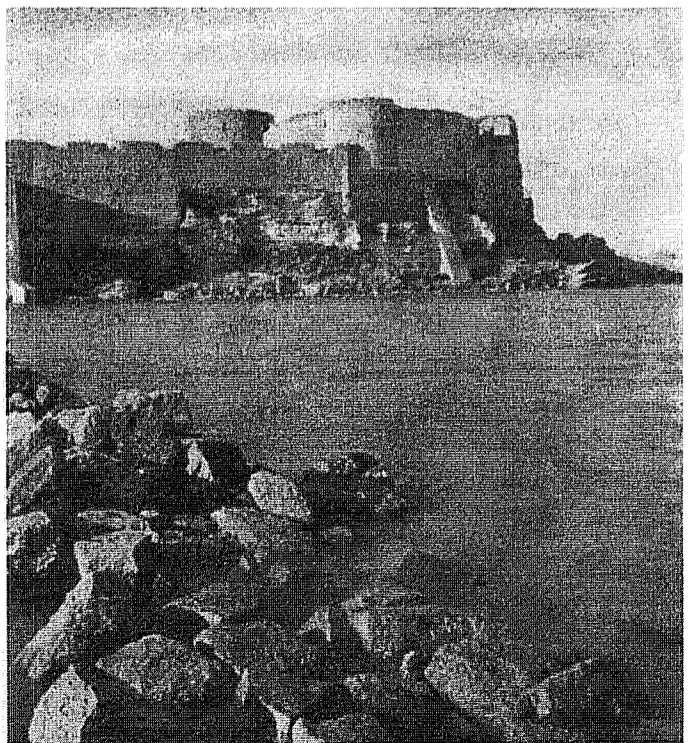
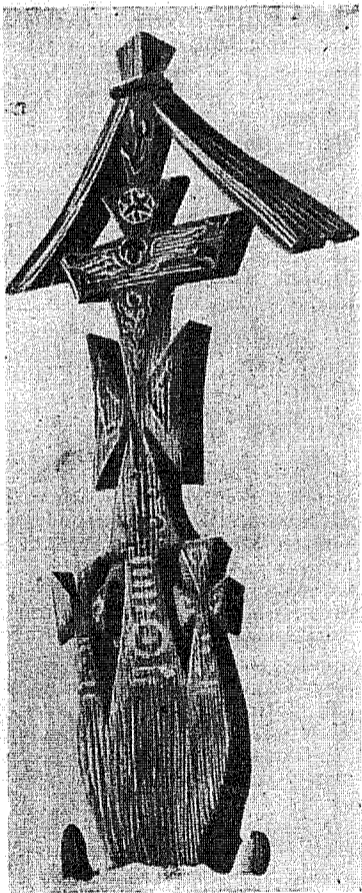
legrame Delegatului Apostolic la Ierusalim și Pro-Nunțiului Apostolic la Cairo, cerându-le să mijlocească pe lângă guvernele țărilor în care sunt acreditați căutarea unei soluții pentru încetarea ostilităților, și să obțină garanții pentru Ierusalim.

Oficiul Vaticanului «L'Osservatore Romano» scrie, comentând știrile dramatice care din oră în oră sosesc din zona operațiilor: Conștiința creștină nu poate să rămână indiferentă în fața acestei noi tragedii.

Lumea continuă totuși să sperie că Națiunile Unite și puterile care în concertul popoarelor au o poziție corespunzătoare răspunderii lor, vor găsi acordul necesar pentru a opri, înainte de a fi prea târziu, crunta ciocnire care acum ridică unele împotriva altora națiuni și popoare, chemate, prin vocația lor spirituală și civilizată, să se înțeleagă între ele și să colaboreze frățește la progresul comun și la consolidarea păcii în lume.

Mesajul venit lumii din zădărnicele acelea străvechi e un mesaj de pace și are valoare și semnificații universale.

În această furie fratricidă care — Dumnezeu să ne ferească — s'ar putea dilata, creștinii, uniți cu repetatele implorări ale lui Paul VI și ale întregii Biserici, invocă, cu rugăciuni fierbinți ajutorul lui Dumnezeu, pentru ca, cu îndurarea Lui, «buna voință» să prevaleze și să se impună asupra urii și a violenței care acum amenință să distrugă omenirea».

Cetatea Albă